

„Rodina Czerných v Domašově ve 40. letech“

Kardinál Michael Czerny S.J.

17. července 2024

Můj tatínek Egon Czerny (1911-1991) poznal Domašov před druhou světovou válkou, protože miloval přírodu, a tak zde rád trávil čas. Chodívali sem s mou maminkou Winifred Hayek (1918-2005) na procházky v lese a na houby. Tehdy také poznali obyvatele Domašova, kteří byli většinou zemědělci, a také rodinu Faustmannových, kteří také vyráběli cihly.

V květnu roku čtyřicet dva (1942) zavedli nacističtí okupanti nucené práce pro obyvatele židovského původu. Z toho důvodu musela moje maminka pracovat v továrně v Brně, ale mému tatínkovi se podařilo s pomocí jeho spolužáka změnit její umístění do Domašova, kde pracovala na statku. Práce na venkově byla čistější a bezpečnější. Tatínek mezitím pracoval v Brně a dojížděl do Domašova na motorce „NSU“.

Mamince se práce na statku dařila. Jednou během hrozného krupobití, zatímco mužská část osazenstva seděla vevnitř, vyběhla maminka ven s dvěma těžkými koňskými příkrývkami a pomohla sedlákovi uklidnit dvě vyplašené krávy. Tím se mezi místními proslavila.

V poválečných letech zde moji rodiče bydleli s Pepem (Josefem) a Pavlou Faustmannovými. Před tím ještě umožnili tatínkovi zařídit si jednu místnost na půdě jejich stodoly jako byt. Jeden místní muž se tehdy za ně zaručil, že jsou to poctiví a pracovití lidé. Tatínek nikdy nezapomněl na meruňkové, třešňové a švestkové knedlíky a maminka nikdy nezapomněla na místní zabíjačky.

Krátce po skončení války byl můj tatínek požádán, aby nakreslil, jak byla za války poškozená domašovská škola. Tyto kresby byly využity k podání žádosti o finanční pomoc při opravě. Věřím, že obě tatínkovy kresby stále ještě visí zarámované blízko vchodu do školy.

(Teď vám prozradím jedno tajemství, které skoro nikdo nezná). Moji rodiče měli civilní svatbu v roce třicet osm (1938), ale maminka si přála, aby dříve než se narodí jejich prvorozený syn, byli řádně oddáni v kostele. A tak jednoho dne v červenci roku čtyřicet šest (1946), to už byla maminka v pokročilém stádiu těhotenství, je brzy ráno pan farář otec Cyril Krejčí oddal. Nebyli žádní pozvaní hosté, za svědka jim šel kostelník. To jste věděli? Bratr a já jsme nikdy nechápali, proč neexistovala žádná fotografie ze svatby našich rodičů! Krátce poté jsem se narodil já, neduživé dítě. Byl jsem pokřtěn v nemocnici / a zapsán do matriky farnosti svatého Jakuba.)

Když byla v roce čtyřicet osm (1948) maminka těhotná podruhé, jezdila každý den autobusem do Brna. Řidič se jí vždycky ptal: „Bude to dneska?“ Konečně jednoho dne v pozdním květnu odpověděla: „Ano, bude to dneska, bude to teď“. Řidič přibouchnul dveře a jel jako šílený bez zastávek do porodnice v Brně, ostatní cestující nechal čekat. A tak se v pořádku narodil můj bratříček a byl pokřtěn jménem Robert v starobrněnském klášteře. Krátce potom jsme odešli do Kanady.

Z Kanady si maminka příležitostně dopisovala s tetou Pavlou (Faustmannovou). Maminka s bratrem krátce navštívila Domašov v červenci šedesát šest (1966). V roce sedmdesát tři, mi teta Pavla poslala jako dárek k mému kněžskému svěcení krásné ručně vyšíváné oltářní plátno.

Když jsem se vrátil do Domašova, neohlášen, v roce osmdesát osm (1988), byl jsem přivítán tak vřele, jako kdyby na mě všichni jednoduše celou dobu čekali. Podobně když přijeli na návštěvu můj tatínek s bratrem v roce devadesát jedna (1991), měli také pocit, že tady je naše rodina stále doma. Robert se sem vrátil s maminkou v roce devadesát pět (1995), poté co náš tatínek zemřel. Vzpomínky trvaly i nadále, mamince se dostalo mnoho pozornosti, a to nejen starších obyvatel, ale dokonce i od mladších lidí, kteří naši rodinu už znali pouze z vyprávění.

Chtěl jsem se s vámi podělit o tento příběh, abych vám mohl poděkovat za vaše přijetí, podporu a bezpečí, jichž se dostalo mým rodičům v tomto městě od vašich předků. A nyní si vyprosme požehnání všemohoucího Boha, našeho Tatínka.